

Abstrakt

Informace o trestných činech tvoří významnou část zpravodajství veřejnoprávních i soukromoprávních médií. Právo na informace o trestných činech, resp. trestních řízeních a kriminalitě obecně, je, ať již přímou účastí na soudním jednání či přijímáním informací ze sdělovacích prostředků, v demokratické společnosti nepochybně významným právem každého jednotlivce. Účast veřejnosti na soudním projednávání věci je prostředkem, jak může občanská společnost kontrolovat činnost justice. Trestní proces je řízením, kterým stát více než v jiných řízeních zasahuje do práv a svobod jednotlivců, a kde je proto o to více kontrola veřejnosti nad jeho zákonným výkonem zásadní. Možnost přístupu veřejnosti k informacím o trestních řízeních je pak i zárukou obžalovaného, že jeho vina bude posuzována před nestranným soudem a ne za „zavřenými dveřmi.“

Cílem této práce je podrobně analyzovat relevantní právní úpravu týkající se předmětu diplomové práce (tj. zejména ustanovení § 8a až 8d a § 199 až 201 tr. řádu) a na základě syntézy získaných poznatků následně kriticky zhodnotit její kvality jednak v kontextu ústavně garantovaných práv, jednak co se týče jejich možného uplatnění v praxi a obrany proti jejímu porušování.

Práci jsem rozdělila do dvou klíčových částí, z nichž první se zabývá trestním řízením v kontextu zásady veřejnosti. Dílčí kapitoly se pak zabývají zakotvením této zásady, jejími funkcemi, výjimkami z ní (v podobě podmínek pro vyloučení veřejnosti a jiných omezení veřejnosti) a další úpravou pro přístup veřejnosti k jednání soudu, a to bez ohledu na rozlišování na zástupce médií a ostatní občany, zástupce veřejnosti.

Druhá část práce se týká trestního řízení v kontextu činnosti médií, tedy svobodou projevu a právem na informace, právem na ochranu osobnosti a zejména poskytováním informací o trestním řízení.